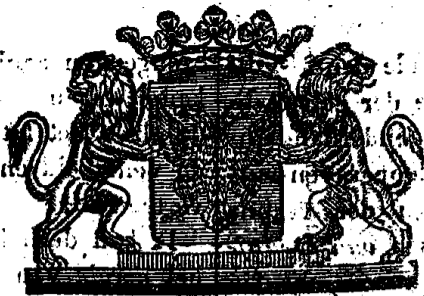

Dingsdag

den 18 September.

FRANKEFORT, den 13den September.

Een brief uit Weenen, van den 14den September, meldt het volgende: «Men zegt hier, dat Karel X met zijne familie Schotland wil verlaten en in de Oostenrijksche staten zijn verblijf zal vestigen, en wel binnen de stad Grätz in Siermark, alwaar, zoo men meent, reeds een kasteel voor hem ingerigt wordt.

De Russische gezant aan het Fransche hof, graaf *Pozzo di Borgo*, wordt op zijne terugreis naar Petersburg te Weenen verwacht, alwaar hij zich, naar men denkt, acht dagen zal ophouden.

— In den avond van den 10den is er een oploop te Hanau geweest; doch de burgerwacht heeft spoedig de rust hersteld.

— Voordat *Stromeyer* Manheim verliet, heeft hij aldaar, gelijk ook in andere gedeelten van het groothertogdom Baden, eene oproeping aan het volk uitgegeven, waarbij hetzelfde aangezet wordt om de wapens op te vatten.

— De heer *Knobel*, onderwijzer in de latijnsche scholen te Durkheim, is van zijnen post ontzet, uit hoofde hij gehouden wordt voor den schrijver van het eerste protest tegen de besluiten der bondsvergadering, hetwelk in Rijnbeieren uitgegeven is.

Van den 15den September.

Brieven uit Alexandria, van den 18den Julij, melden, dat, de Egyptische vloot, na eenigen tijd voor de haven aldaar gekruist te hebben en door een vierde linesschip van 100 stukken versterkt te zijn, den 14den Julij eindelijk in zee is gegaan, en naar Cyprus gezeild is. Men dacht dat er nu spoedig eene ontmoeting met de Turksche vloot zoude plaats hebben.

De Onder-Koning van Egypte heeft door de telegraaf de tijding ontvangen, dat de Egyptenaren Hama en de verschansde legerplaats aldaar veroverd hebben.

LONDEN, den 11den September.

Op de stoomboot de *Fire Fly*, varend van Dover op Catalis, bevonden zich Zondag middag drie koningsboden, zijnde de heeren *Moore*, *Kay* en *Murray*, welke allen grooten haast schenen te hebben, maar aan eenen derzelve was, zegt men, uitdrukkelijk gelast om dag en nacht door te reizen, ten einde, zoo mogelijk, den sedert enkele dagen vertrokken lord *Minto*, Britsch afgezant aan het hof te Berlijn, in te halen, alvorens deze laatste de plaats zijner bestemming bereikt zou hebben.

In de beide rijken van Engeland en Schotland zijn, luidens het officieel rapport, in de jongst verloopen vier en twintig uren door de cholera op nieuw aangetast 413 personen, en daarentegen 140 overleden en 305 hersteld.

PARYS den 13den September.

De verandering van ministerie, waarvan zoo veel gesproken wordt, schijnt nog geen plaats te zullen hebben. De Koning is voor de tegenwoordige ministers, die zijne bedoelingen niet tegenwerken; doch zij hebben geen steun in de kamer der afgevaardigden. De heeren *Dupin*, *Guizot* en *Humann* zouden de kamers het hoofd kunnen bieden, doch zijn ten hove niet bemind, en niets minder dan populair.

De tijdingen uit de westelijke departementen luiden ongunstig. De *Chénans* zijn wel niet in staat om de troepen en de republikeinsche bevolking der steden het hoofd te bieden, maar aan eene bevrediging des lands is ook nog niet te denken. In het liberale gedeelte van Bretagne en de Vendee begint zich een nieuwe geest te openbaren; men is daar ten sterkste tegen de Parijsche liberale bladen ingenomen, verlangt provinciale regten, provinciale banken en provinciale staten, opdat de eigenlijke belangen der onderscheidene plaatsen niet steeds aan de centralisatie en de hooge theorien der Parijsche drukpers opgedrukt worden. — De republikeinen te Parijs gevoelen hunne tegenwoordige zwakteid; zij hopen op eene betere toekomst; gelooven, dat het ministerie, in de aanstaande vergadering der kamers de vrijheid der drukpers zal aanvallen, waardoor zij een voorwendsel denken te verkrijgen, om den middelstand, die zeer tegen hen ingenomen is, te overreden, dat dezelve onderdrukt wordt. Zij wenden zich tegenwoordig voornamelijk tot de lagere standen, bijzonder fabriekarbeiders, en hebben eene groote gisting in dezen stand te weeg gebracht. Er zijn te Parijs en ook te Lyon genootschappen van arbeiders, waarin men over de maatschappelijke belangen beradslaagt, de regten der arbeidende klasse tracht vast te stellen en te

bepalen wat zij van de toekomst heeft te ontmoet te zien. Men verhaalt, dat zich in de vergaderingen dezer genootschappen uitstekende talenten vertoonden.

BRUSSEL, den 14den September.

De regering heeft kennis bekomen van eenen brief van den generaal *Chasse*, waarbij hij zich bezwaart over de werken, die tegen het kasteel worden aangelegd. De generaal *Deprez* is naar Antwerpen geweest om die werken in oogenschouw te nemen. Men meldt niet, dat hij laatst gegeven, om dezelve te staken.

— Men vindt in de dagbladen onderscheidene berigten van de diefstallen, welke zijn gepleegd op het feest, dat de societeiten van Brussel dezer dagen aan den Koning en de Koningin gegeven hebben. Er schijnen belijdige zakkenröllers onder de feestgenooten geweest te zijn; daar, niet tegenstaande de feestzaal luisterrijk verlicht was, den een zijne beurs, den anderen zijne horologieketting, een derden zijne gouden of zilveren snuffdoos ontstolen is; terwijl eenige dames het feestvermaak met het verlies van hare shawls en kostbaarheden hebben moeten boeten. Dit heeft eindelijk niet weinig verwarring veroorzaakt en schijnt bijgedragen te hebben, dat de Koning en de Koningin, na wat gedanst te hebben, al spoedig het feest hebben verlaten.

— De garde civique laat grooten weerzin blijken, om bij het vrij sterke garnizoen, hetwelk men thans te Brussel heeft, wacht te blijven doen. Men kan daartoe naarwieliks manschappen meer bijeenkrigen!

De Luxemburgers, die te Namen in hechtenis waren, en, volgens de gedane voorstellen, tegen den heer *Torn* zonden uitgewisseld worden, zijn voor het Namensche hof van assises gesteld, uit hoofde zij van gewapenden opstand tegen de regering beschuldigd werden. Men gaf hun den naam der bende van *Tornaco*. De jury heeft hen echter onschuldig verklaard en zij zijn dien tengevolge in vrijheid gesteld. De *Courrier* noemt deze geschiedenis eene staatkundige comédie.

— Tot aandenken van de volbrachte overwinning op de Pruisen, zal er dit jaar eerevaandels uitgereikt worden. De stad Parijs zal er ook een bekomen, voor de edelmoedige hulp, welke men in die dagen uit Frankrijk heeft ontvangen.

LUIK, den 12den September.

De abt *de la Mennais* en anderen, die sedert twee jaren andere beginselen hebben voorgestaan, dan in den jongsten zendbrief van den Paus begrepen zijn, hebben eene verklaring in de dagbladen doen plaatsen, dat zij zich aan het gezag van den Paus onderwerpen, hun *Generaal Agentschap voor de verdediging der godsdienstige vrijheid* ontbonden hebben en het tijdschrift *L'Avenir* niet meer zullen uitgeven.

De *Courier de la Meuse* maakt bekend, dat hij van alle bezwaren der liberalen en anderen tegen 's Pausen zendbrief aanteekening neemt en hij daarop zal antwoorden. «Middelertwyl, zegt hij, verzoeken wij de ware liberalen, zij die ons genegenheid betoonen en vertrouwen geschonken hebben, om zich niet te zeer te verontrusten. Die zendbrief, waarbij beginselen, die zij aannemen en verdedigen, veroordeeld worden, schijnt ons in den grond geenszins gevaarlijk voor de vrijheid te zijn, en dit hopen wij spoedig aan te toonen. Wat heeft men van den Heiligen stoel verwacht? Dacht men in ernst, dat hij tot het liberalismus bekeerd was? De Kerk, zegt de *Constitutionnel*, is onbewegelijk te midden der algemeene beweging; daarin heeft hij gelijk; de kerk is onbewegelijk in leerstellingen en beginselen, en dit strekt haar tot toef. — Overigens zegt de *Courrier*, dat het zoogenamde verbond tusschen de katholieken en liberalen ten einde is, en de katholieken voortaan den zendbrief voor hza eenig rigtsnoer houden.

— De stedelijke regering van Luik heeft een adres aan Koning *Leopold* ingediend, omdat niet alleen de vrije vaart op de Schelde, maar ook op de Maas te verzekeren. Dit moet strekken om de fabrieken van Luik, die thans, ten gevolge der staatsgebeurtenissen, in kwijnenden toestand zijn, op te brengen en in stand te houden. Concessies moet men, volgens de stedelijke regering van Luik, van België volstrekt niet meer verwachten.

— Sir *Robert Adair* heeft aan Koning *Leopold* eenen eigenhandigen brief van Z. M. den Koning van Groot-Brittannië overhandigd, hoogstdezzelfs gelukwenschingen wegens zijn huwelijk behelzende.

BREDA, den 14den September.

(Particuliere Correspondentie.)

Oisterren hebben er in het kamp bij Rijen, groote militaire

plaats gehad. De bataljons infanterie, die tot de 1ste brigade der 2e divisie behooren, hebben, geadsigeerd door eenige artillerie der eerste divisie, een daartoe kort bij het kamp aangelegde fort stormenderhand ingenomen, bij welke gelegenheid zij eene mijn, die in de loopgraven aangelegd was, alsmede eene dergelijke, die het kruidmagazijn der vesting voorstelde, hebben doen springen. HH. K.K. HH. de Prinsen van Oranje en der Nederlanden, benevens eerstgemelden gemalin en zonen, die den vorigen dag te Raamsdonk aangekomen waren, hebben deze krijgsoefeningen met hunne hooge tegenwoordigheid vereerd, en over de bedrevenheid der troepen hunne volkomene tevredenheid aan den dag gelegd.

Van den 15den September.

In den gepasseerden nacht is alhier een estafette doorgekomen, die door Z. K. H. den Prins veldmaarschalk naar 's Gravenhage afgezonden was.

Berigten uit het leger melden ons, dat het groot hoofdkwartier bij voortdoring te Tilburg, dat der 1ste divisie thans te Breda, der 2de te Eindhoven, der 3de te Oirschot en der 4de of reserve-divisie te Helmond gevestigd zijn.

UTRECHT, den 15den September.

De berigten uit het leger komen overeen met te zeggen, dat men van onzen kant op zijne hoede is voor een aanval der Belgen, en dat alle maatregelen zijn genomen, om hen te ontvangen. Onze korpsen zijn versterkt, en de artillerie met een paar batterijen vermeerderd. In de vestingen zijn marsch-bataljons geformeerd, waaruit men meent, dat eene vijfde divisie zal worden opgericht, onder bevel van den luitenant-generaal George. Het hoofdkwartier blijft bij dezen staat van zaken te Tilburg. Men heeft aldaar eene buitengewone beweging opgemerkt, welke doet vermoeden, dat eene vredelievende schikking verre af is, alzo de Belgen, ondersteund door Fransche gelukzoekers, zich op eenige punten verzamelen en eenen aanval beoogen. (Utr. Court.)

's GRAVENHAGE, den 15den September.

De gedurig weder opgevatte arbeid, van de zijde der Belgen, aan de tegen het kasteel van Antwerpen en deszelfs gemeenschap langs de Schelde gerigte werken van aanval, hebben den generaal Chassé van tijd tot tijd genoodzaakt, om deswege aan den bevelhebber van de stad Antwerpen ernstige verzoeken te doen, en denzelven te verwittigen, dat het lot dier stad geheel en al afhing van de handelwijze, door de Belgen

Nog in de maand Julij is het noodig geweest dit aan de Antwerpenaren te herinneren, blijkens toenmaals door de Staats-Courant mededeelde stukken, waaruit alstoen tevens gebleken is, eensdeels hoe bezorgd de generaal Chassé voor de belangen der vreedzame ingezetenen en vreemde kooplieden was, voor het geval, dat hij tot het plegen van vijandelijkheden tegen de stad genoodzaakt mocht worden; anderdeels, dat de opperbevelhebber van Antwerpen verzekerd had, dat er van zijnen kant geenerlei voornemen bestond om vijandelijkheden tegen het kasteel te beginnen.

Uit het onderstaande thans ontvangen stuk blijkt intusschen, dat er van de zijde der Belgen op nieuw werken tegen het kasteel zijn aangevangen, en dat de generaal Chassé het ook ditmaal niet aan eene nadrukkelijke waarschuwing heeft laten ontbreken:

Aan Mijnheer den Kolonel BUZEN, Opperbevelhebber der stad Antwerpen.

Kasteel van Antwerpen, den 10den September 1832.

MYNHEER DE KOLONEL!

Met de uiterste bevreemding heb ik opgemerkt, dat gij voortgaat met kanon tegen het kasteel te plaatsen, en dat de vestingwerken der stad, in de rigting van het kasteel, zoodanig veranderd en gewapend zijn, dat zij onderling eene reeks van batterijen van aanval tegen mijne stelling vormen.

Tot nu toe heb ik alle die werken rustig gade geslagen, en daar men nog dezen ochtend in de registerflank van den voorwal (contrefort) bij de Begijnenpoort, kanon heeft geplaatst, terwijl men dit werk opzettelijk voor dat doel heeft veranderd, zoo zie ik mij gedwongen, op de stellige wijze tegen deze nieuwe inbreuk op mijne rechten te protesteren.

Mijn gehouden gedrag, gedurende mijn verblijf alhier, moet U, Mijnheer de Kolonel, zoowel als alle inwoners der stad Antwerpen, geleerd hebben, dat ik geenerlei vijandelijkheid tegen deze stad ten doel heb, zoo lang ik daartoe niet wordt uitgedaagd, en dat ik alleen het gerust bezit van het kasteel beoog. De kennisgeving, onlangs aan de te Antwerpen gevestigde Konsuls der vreemde Mogendheden gerigt, bewijst duidelijk, dat ik niets tegen de stad zal ondernemen, dan in geval van uitdaging van uwe zijde of van hoogere bevelen.

Terwijl ik die verklaring tegen U, Mijnheer de Kolonel, herhaal, zie ik mij te gelijker tijd gedwongen, U te verwittigen, dat ik voortaan als eene zoodanige uitdaging zal en moet beschouwen het in gereedheid

brengen en aanleggen van werken, en meer bijzonder het plaatsen van kanon tegen het kasteel of tegen deszelfs gemeenschap te water, blijven de alzo het lot der stad, en het bombardement daarvan, afhangen van de veiligheid en het gerust bezit van het kasteel, welks bevel mij is toe- vertrouwd.

Ik kan derhalve niet langer dulden, dat men nieuwe werken onder het bereik van het kanon des kasteels, het zij aan de zijde der stad, het zij aan de buitenzijde, aanlegt, of ook dat onder dat bereik eenig kanon worde geplaatst; en ik heb de eer u te verwittigen, dat, ingeval gij in weêrwil van deze mededeeling, met uwe werken of wapeningen voortgaat, ik mij gedwongen zal zien, om één uur, na u daaromtrent gewaarschuwd te hebben, die te bestrijden, en om, indien alsdan uwe vijandelijke werken niet ophouden, het bombardement der stad te beginnen, ten einde alzo door alle middelen het gerust bezit der stelling te verzekeren, welker verdediging mij is toevertrouwd, latende ik de gevolgen van zulk eenen beklagenswaardigen maatregel voor rekening van hem, die daartoe heeft uitgezakt.

Ziedaar, Mijnheer de Kolonel, u mijne gevoelens rondborstig en onbewimpeld blootgelegd. Ik vlei mij, dat deze mededeeling u zal bewegen, om het sedert gisteren geplaatste geschut weg te doen nemen en het staken van dergelijke werken te bevelen.

De Generaal der infanterie, Opperbevelhebber van het kasteel van Antwerpen.

Baron CHASSÉ.

Van den 16den September.

Men verneemt dat de heer Bligh, Engelsch gezant aan ons hof, eene nieuwe bestemming, van eersten secretaris aan het gezantschap te Petersburg, heeft bekomen. Z. Exc. heeft Woensdag laatstleden zijn afscheidsgesprek bij den Koning gehad en is den 13den dezer naar zijne bestemming vertrokken.

De zaken van het gezantschap zullen, tot dat er een ander gezant aan ons hof zal zijn benoemd, door den heer Yermingham, zaakgelastigde, worden waargenomen.

De bedreiging van den generaal Chassé, om op de stad Antwerpen los te branden, bijaldien de Belgen hunne werken van aanval tegen de citadel niet staakten, heeft ten gevolge gehad, dat zij, hoewel geen antwoord op den daartoe strekkenden brief hebbende gegeven, hunnen arbeid niet hebben voortgezet. Den 13den was er niets naders aan de zijde van Antwerpen voorgevallen.

Ons leger wordt nog dagelijks versterkt. Manschappen, paarden, geschut en oorlogsbehoefden worden van alle zijden en van depôts opgezonden en aangevoerd. In de vestingen worden marsch-bataljons uit de schutters-afdeelingen geformeerd. Het kamp van Reijen wordt door de troepen verlaten, welke weder kantonnementen betrekken. De schutters van de ligting van dit jaar zullen voor het einde dezer maand uit de onderscheidene plaatsen naar het leger worden gezonden.

Men verzekert, dat in het begin der vorige week aan onze regering nieuwe voorstellen uit Londen zijn toegekomen. Van derzelver inhoud is evenmin als van het te dien aanzien door ons bestuur genomen besluit iets bekend. Men wil echter, dat zij eenigzins zouden afwijken van de voorstellen, dezerzijds vroeger gedaan, en of de regering tot de aanneming daarvan overhellen zal, staat te bezien. Naar het schijnt zou men de aanneming dier nieuwe artikelen of der 24 artikelen gevorderd hebben. Wellicht is daarbij het onderwerp der vrije Schieldevaart niet beslist, maar, naar men zegt, zouden onze vorderingen over dit onderwerp geene ondersteuning vinden bij Engeland noch Pruisen, doch wel bij Frankrijk, dat de vrije vaart als verderfelijc voor zijnen eigen handel zou beschouwen. De nieuwe voorstellen komen het Belgisch bewind, gelijk uit berigten van daar blijkt, niet geheel onaannemelijk voor, doch het ziet zich in zijne gezindheid tot aanneming derzelve vooral door de kamers belemmerd.

Wommigen verzekeren dat de Belgen bij deze nieuwe voorstellen niet gemiddeld worden tot het betalen van een recht voor de vaart op de Schelde voor elk schip of in eens af, tot het geven van eene schadevergoeding voor het aan hen afgestaan gebiedende gedeelte van Luxemburg, of dat afstaan aan Nederland van een stuk land in Limburg; tot het kapitaalseren der schuld; en tot het afzien van den handelsweg door Sittard.

Sinds eenige dagen waren hier geruchten in omloop van onrustige bewegingen in België, welke zich tot dus verre nog niet hebben bevestigd, doch volgens welke, werkdadige pogingen in voornamelijk Belgische steden, gedaan zouden zijn tot het bewerken eener tegenomwenteling, om de vorige orde van te herstellen; zeker hebben de oppositie-bladen in België hebben in de laatsten tijd eene vrij scherpe taal tegen het bewind aldaar gevoerd, en ook de aanhangers van het vorig bestuur hun gevoelens onbewimpeld en openlijk te kennen geven.

Eenige dagbladen hebben zich in de laatste dagen beijverd Frankrijk in een hatelijk daglicht te stellen, en getracht aan te toonen, dat

wij aan Koning *Lodewijk Philips*, die het eerst door ons hof werd erkend en deze bewezene groote dienst moest weten te waarderen, voornamelijk alle de gevolgen der Belgische omwenteling hebben te danken. Tot ondersteuning van hun gevoelen hebben zij bijgebragt, dat weldra de helft van het Belgisch leger *Fransch* zijn zal. Het *Advertentieblad* bestrijdt hunne meeningen ondersteunt het bestaande Fransche bestuur, dat verre weg, zegt het, de voorkeur verdient boven een bestuur van *Karel X*, dat met andere woorden een bestuur is van jezuiten en kapucijnen, wier eerste doel is België met Frankrijk in te lijven. Het *Journal de la Haye* dat steeds een bestrijder schijnt van het juiste midden dat thans in Frankrijk boven drijft, deelt in zijn laatste nummer het navolgende gegrond of ongegrond berigt mede, hetgeen echter niet veel bewijst, daar het reeds sints lang bekend is, dat er zich een groot getal Fransche officieren in België bevindt: « Wij vernemen uit eene zeer geloofwaardige bron, dat al de officieren van de Belgische genie, die zich te Antwerpen bevinden, *Franschen* zijn, en dat zij regstreeks bevelen ontvangen van den te *Arras*, eene Fransche grensstad, gevestigde directie der genie.

Staat der Ziekte.

Bijgekomen ziek. Herst. Overl. In behand.

Te Gravenhage, den 14 en 15 Sept.,	1	0	2	11
Te Delft, den 14 en 15 Sept.,	1	3	1	12
Te Amsterdam, den 14 en 15 Sept.,	52	26	28	192
Te Rotterdam, den 14 en 15 Sept.,	18	15	4	65
Te Leiden, den 14 en 15 Sept.,	23	26	18	85
Te Brielle, den 14 en 15 Sept.,	3	1	0	5
Te Gorinchem, den 14 en 15 Sept.,	0	1	0	9
Te Gouda, den 14 en 15 Sept.,	5	0	1	17
Te Woerden, den 14 en 15 Sept.,	0	0	0	4
Katwijken, den 10-11 Sept.,	47	35	11	19
Te Dordrecht, den 14-15 Sept.,	4	1	4	8
Te Schiedam, den 13-14 Sept.,	2	2	1	5
Te Volendam, den 6-13 Sept.,	3	0	2	2
Te Edam, den 9-13 Sept.,	6	0	4	2
Te Bath (fort), den 1 Sept.,	1	0	1	0
Te Kampen, den 14 Sept.,	2	0	2	4
Te Zwolle, den 14 Sept.,	1	0	1	5
Te Genemuiden, den 13 Sept.,	0	0	0	1
Te Deventer, den 9 Sept.,	1	0	0	1
Te Zwartsluis, den 14 Sept.,	3	0	0	13
Stad Ommen, den 14 Sept.,	3	0	0	5
Ommerschans, den 14 Sept.,	3	0	0	6
Te Groningen van den 13 Sept.	31	14	12	63
den 14 —	27	8	3	79
Hoogezand, den 13 Sept.,	1	0	1	0
Bedum, den 13 Sept.,	1	0	1	0
Te Steenwijkerwoud, den 5-6 Sept.,	1	0	1	0
Te Ommerschans, den 11-12 Sept.,	4	0	0	4
Te Sneek, den 10-12 Sept.,	0	4	0	1
Te Oosterzee,	1	0	0	3
Te Echten,	2	0	0	2
Te Oudehaske,	3	0	0	3
Te Nijehaske,	2	1	0	1
Te Oldeboorn,	3	0	1	3

ARNHEM, den 17den September.

Te Nijmegen waren, volgens de laatste berigten, 9 cholera-zieken in behandeling, en te Lichtenvoorde zeven.

Te Putten is een persoon aan de cholera gestorven. Van meerdere zieken aldaar heeft men nog niet vernomen.

Mengelwerk.

Bijn wij op onze hoede!

De tijd, die alles van gedaante doet veranderen, verandert ook der menschen gevoelens en handelwijzen. In de eerste eeuwen van menschelijke ruwheid en onbeschaafdheid bestond er geen ander overwigt onder de meeste volken der wereld dan dat van lichamelijke kracht, en werd de eene mensch door den anderen, naar goedynden niet algen van het leven beroofd, maar bovendien nog, als klokapijs, verslonden, overeenkomstig het algemeen aangenomen en op begrippen van recht en billijkheid gegronde beginsel, dat men van elkanders stoffelijk aanwezig een vrij en geoorloofd gebruik mogt maken, tot instandhouding van zijn eigen stoffelijk bestaan; welk denkbeeld wij, in onze schoon oneindig meer verlichte dagen, nog ten afwijzen van al wat redelijker en kiescher denkt, bij de beruchte menscheneters op *Nieuw-Zeeland*, volgens een belangrijk verhaal in den *Freemason*, een dagblad van *Van Diemenland*, de dato 28 Januarij 1831, aanwezig en te bevestigen vinden. Eerst lang daarna kwam men tot het gevoelen, dat men den verwon-

neling niet tot lichamelijk voedsel, maar wel tot slavendienst, en zoodoende tot een voordeelgevend werktuig mogt bezigen; welk begrip weder plaats maakte voor dat van lijfeigenschap, waardoor de mindere door den meerderen niet zoo zeer als wettig eigendom, maar blootelijk als onderworpen dienstpligtige werd beschouwd; tot dat eindelijk ook dit denkbeeld door een ander, beschaafder, menschelijker werd verdrongen, en wel door het begrip van huurling, volgens hetwelk de arbeider zijnen heer, voor een bepaald loon, verplicht was, hem opgedragene diensten te bewijzen.

Uit deze, slechts aangestipte gevoelens-veranderingen blijkt dat, zonneklaar, welk een invloed het verloop der eeuwen en de bijzondere omstandigheden, waaraan de mensch, als individueel of maatschappelijk wezen, door alle tijden heen, onderworpen blijft, hebben daargesteld.

En zou dat zelfde tijdsverloop dan in de dagen, die wij beleven; eenen anderen aard, eene andere strekking hebben aangenomen? De geschiedenis der laatste twee jaren leert ons het tegendeel te duidelijk, en overtuigt, onzes inziens, ons te volkomen, dat de tijd, die alles van gedaante doet veranderen, ook de gevoelens en handelwijzen van velen eene in het oog loopende gedaante-verwisseling doet ondergaan. — Slaan wij, om binnen den beperkter en voor ons belang meer sprekenden kring van het, in 1815, gevestigde *Koninkrijk der Nederlanden* te blijven, het oog op *Belgie*, en wij zullen ons volkomen kunnen overtuigen van de letterlijke beteekenis des zegswords, ten grondslag onzer tegenwoordige vlogtige beschouwing gelegd.

« Wij hebben eenen afkeer van alle overheerschend gezag, bijgevolg van al wat den titel van Koning draagt! Te lang hebben wij onder het slavenjuk gebukt gegaan; de tijd is daar, om er ons van te ontdoen! Werpen wij den troon van *WILLEM I* in *Belgie* omver; zweeren wij het stambuis van *Oranje* voor eenwig af! Vrijheid, gelijkheid en broederschap zij voortaan onze eenige lens! Onze onafhankelijkheid kan ons oneindig meer voordeel aanbrengen dan de vereniging met *Noord-Nederland*! Schatten, voorregten, heil zal ons deel zijn, en al de zegeningen eener gevestigde en zelf geschapene republiek!» Zoo zong, zoo declameerde men in 1830 in *Belgie*; en het opgewonden of liever verblinde volk schreeuwde luidkeels: « Amen! Amen!» De *POTTER* werd met algemeene toejuiching, als den verkondiger, den voorspeller, den grondlegger van zoo veel aanneemelijks, plegtstigtig ingehaald en gehuldigd, en niets scheen aan het waarachtig geluk van *Belgie* voortaan te zullen ontbreken. Maar de tijd, die alles van gedaante doet veranderen, veranterde ook hier weldra de algemeene gevoelens en handelwijzen. De grondlegger en voorstander der Belgisch-republikeinsche regering werd spoedig verguisd en verjaagd, en een ander man beklom weldra den zeptel der heilbevorderende volkswetgeving. Vergeefs had men zich tot *Frankrijk* gewend, om een' zoon van den barikaden-koning tot handhaver van *Belgie's* vrijheid en onafhankelijkheid te verkrijgen: het zogenoemde liberale *Engeland* moest en kon den zoodanigen, tot heil der Natie alleen leveren; en de zoodanige was niemand en kon niemand anders zijn, dan *Prins LEOPOLD van Saksen-Coburg*, wiens planeet het bezit van eenen koningszetel, hetzij op recht, hetzij op onrecht gegrondvest, eenmaal had aangekondigd. *LEOPOLD* kwam, overeenkomstig den uitgedrukten wensch van de hoofdtraddraaiers der Belgische revolutie; en door zijne komst verdween op eens het zaligende, heilbevorderende denkbeeld van de *POTTER*, het daarsienel namelijk eener Belgische Republiek. — Zoo doet de tijd de gedaante der dingen veranderen en keert hij der menschen gevoelens en handelingen om. Maar de onafhankelijkheid van *Belgie* was daarom door de instelling van een puik-puiks koninkschap, overeenkomstig een nieuw charter; door het aannemen van eenen vreemden heer nog niet op den achtergrond geplaatst. Integendeel: de betrekking door dat koninkschap met het veel vermogend *Engeland* aangeknoopt, zou eenen nieuwen waarborg voor het belang der Belgen zijn! Zoo dachten sommigen, maar zoo dacht het meerderdeel niet; en het zaad van ontevredenheid begon hier en daar meer reeds in het oog loopende vruchten te schieten.

Intusschen tobde en wuimde men voort, altijd in de stille hoop en in het vast vertrouwen op de onmiddellijke bescherming van *Frankrijk*, dat zijne beschermings-zucht, in Augustus 1831, niet onduidelijk had te kennen gegeven, en op het schijnbaar edelmoedige en van alle baatzucht vervreemde *Engeland*. — Maar 1832 is nauwelijks ter helft gebragt of het meerderdeel der Belgen begint, tot innigen spijt, in te zien, dat *Frankrijk*, door den veranderder en hem gunstiger geworden loop der tijden, zijne veroveringszucht ook tot het eenmaal revolutie-gezinde *Belgie* begint uit te strekken, en deszelfs verklaarde, en door daden gestaande onafhankelijkheid letterlijk voor een onding, voor eene harsenschim meent te mogen aanzien, hetgeen niets minder dan zijn eigen materieel nadeel ten gevolge hebben kan. Van dit beginsel uitgaande, acht het Parijsche kabinet het dan ook voor geene gewetenszaak meer, ofschijn op de mogendheden wars blijven van al wat naar zogenoemde interventie zweemt, *Belgie* met Fransche soldaten en bevelvoerders te voorzien, en *LOUIS PHILIPPE'S* echtelijk jeuzigen, maar fysiek reeds bejaarden schoonzoon, zoo veel mogelijk is staat te stellen, om zich van vaderlijke hulp en bijstand te verzekeren. En door dit beginsel staat het mischien geschapen, dat het werkelijk diep ongelukkige *Belgie*, eerlang door den loop der tijden, die alles van gedaante doet veranderen, en ook op der menschen gevoelens eenen beslissenden invloed heeft, eindelijk niets meer zal zijn en worden dan een wingewest, een voormuur van *Frankrijk*.

Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapene dochter, C. E. W. DE FOCKERT, geliefde Echtgenoot van
TIEL,
den 13den September 1832.
J. C. L. A. DYCKMEESTER,

Ons veel geliefde Zoonje, **HENDRIK ANNE GERRITZ**, overleed heden, in den onderdom van om trent elf jaren.

ARNHEM,
den 15den September
1832.

L. J. BOTHLINGK.
H. A. G. BOTHLINGK.
Geb. Noor.

Familie en bekenden gelieven deze algemeene als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

§ + Het **PLAATSELYK BESTUUR** van **AALTEN** maakt bekend, dat, gedurende dit jaar, de gewone **VEEMARKTEN** te Aalten op den bepaalden tijd zullen gelouwen worden, doch dat geene Kramen of Spelen zullen worden toegelaten.

Aalten, den 15den September 1832.

De Burgemeester van Aalten,
A. F. ROELVINK.

AMORTISATIE-SYNDICAAT.
AGENTSCHAP TIEL.
VERPACHTING.

De **AGENT** van het **DOMEIN** te **TIEL** zal, als daartoe behoorlijk gemachtigd, Donderdag den 27sten September 1832, des voormiddags om elf uren, in het Domaniale Veerhuis te **Beusichem**, in het openbaar aan de genoegbiedende, voor den tijd van zes jaren, in te gaan 10. November 1832, verpachten:

Het **DOMANIALE VEER** met het daarbij behoorende **VEERHUIS**, **SCHUREN** en **VIS-SCHERY** in de rivier de **Lek**, van de Limietscheiding van **Havenswaaij** tot aan die van **Culenburg**; staande en gelegen onder **Beusichem**.

De Voorwaarden van Verpachting liggen ter lezing aan het bureau van den Heer Administrateur der Domeinen in het Eerste Ressort te **Arnhem**; ten Kantore van de Agenten van het Domein te **Tiel**, **'s Bosch**, **Dordrecht** en **Utrecht**, ter Secretarissen van de Steden **Tiel**, **Zalt-Boemel** en **Gorinchem**, en van de Gemeente **Beusichem**, en elders: in het **Hôtel Bellevue**, bij **BODIER**, te **Dordrecht**; in het **Hollandsche Koffijhuys**, bij **BRUNNE**, te **Tiel**; in de Koffijhuizen bij **W. J. J. B. S.**, te **Zalt-Boemel**; de Weduwe **P. U. S. E. R. S.**, te **Arnhem**; de Weduwe **CRYNEN**, te **Lent**; **P. DEN DOCTER**, te **Nijmegen**, en in de **Gelder-sche Bloem**, bij **V. E. R. S. T. E. E. G.**, buiten de Tolsteegpoort te **Utrecht**; alsmede in de Domaniale Veerhuizen te **Beusichem** en **Culenburg**.

De Agent voornoemd,
J. RAGAY.

§ § § De Notarissen **NYHOFF** en **GODEFROY**, te **Arnhem**, adverteren door deze, dat het **LAND**, **GOED DREIJEN** onder **Oosterbeek**, in **Gelderland**, in vorige nummers dezer Courant breder omschreven, waarvan de finale toewijzing zal plaats hebben in het **Zwijnshoofd**, te **Arnhem**, den 29sten dezer, 's avonds ten 6 uren, bij inzet met de hoogen is gebragt tot de somma van f 11,235.

§ § § De Notaris **A. J. N. GODEFROY**, reside-rende te **Arnhem**, zal, ten overstaan van den Notaris **P. O. S. T.**, residerende te **Eck en Wiel**, op Dingsdag den 23sten October 1832, des morgens om 11 uren, bij den Kastelein **F. VAN OMMEREN**, te **Ommeren**, bij **Tiel**, publiek, op 6 maanden credit, ia perceelen en massa's, verkoopen:

Ongeveer 700 stuks, zeer schoone, extra zware **OP-GAANDE YPEN** en **ESSEN** en 20 stuks **EIKEN BOOMEN**, staande op den **Elzenkamp**, aan de **Zijveling**, onder **Ommeren**, bijzonder gunstig gelegen tot ver-voer, aan de **Lings** en voorts tot op de **Waal**. — Zullende de aanwijzing geschieden door den Schoolonderwijzer **VAN H. E. M. E. R. T.**, te **Ommeren**.

§ + De Notaris **M. W. DE MAN**, residerende te **Cu-
lenburg**, zal, als daartoe beroemd, bij vonnis van de
§ Regtbank van Eersten Aanleg, zitting houdende te **Tiel**,
d. d. 14 September 1832, op den 26sten September en 2den October
1832, des avonds ten zes uren, in het **Wapen van Gelderland**, pu-
blik doen inzetten en smaal verkoopen:

Een **HUIS** en **ERVE**, staande en gelegen op het beste gedeelte van de Markt te **Culenburg**, zeer geschikt tot alle soort van handel, toebehoorende aan de minderjarige kinderen van wijlen **LEVIE ISAAC WYZENBERG** en **HOOSJE SALOMON WOLF**.

§ + **SUITDE HANDTE KOOP**: eene **BUITENPLAATS**, genaamd **Boschlust**, zeer geschikt tot Zomer- en Winterverblijf, gelegen aan den algemeenen weg, door het dorp **Neerbosch**, bij de kerk, ongeveer ¼ uur gaans van de stad **Nijmegen**, bestaande in een zeer modern **HUIS**, voorzien van 4 **BENEDEN**- en 5 **BOVENKAMERS**, **KEUKEN**, **KELDERS**, **ZOLDER** en verdere **GEMAKKEN**, **STALLING** en **KOETSCHUIS**, afzonderlijke **TUIN**, **BOUWMANS WONING**, zeer uitgestrekte **TUINEN** met exquise **VRUCHTBOOMEN** beplant, mitsgaders **BOOMGAARD**; voorts een **BOSCH** van **OPGAANDE BOOMEN** en **HAKHOUT**, alles gelegen aan elkander, te zamen groot ruim 5 Bunders. Informatie te bekomen op de plaats zelve, bij den arbeider **A. G. E. U. R. T. S.**, te **Neerbosch**, bij **Nijmegen**. Brieven franco.

§ + Woensdag 19den September 1832, voormiddags ten 11 ure, zat, ten huize van **A. P. R. I. N. S.**, op de **Grooten Oort**, te **Arnhem**, worden verkocht eene partij **H. A. A. B. L. E. M. S. C. H. E. B. L. O. E. M. B. O. L. L. E. N.**, geschikt voor poljes en den open grond, als dubbele en enkele **H. Y. A. C. T. I. N. T. H. E. N.**, **N. A. R. C. I. S. S. E. N.**, **D. U. C. V. A. N. T. H. O. L. L.**, **R. A. N. D. J. C. U. L. E. N.**, **A. M. E. M. O. N. I. E. N.**, enz.

§ § + De Ondergeteekende heeft de eer zijne geachte begunstigers te berigten, dat hij is gearriveerd met een brillant assortiment **SPIEGELS**, **SCHILDERYEN** en **PLATEN**, alles naar den laatsten smaak, verzoekt een ieders gunst en recomandatie: en is gelogeed bij den Heer **K. O. K.**, op de groote markt, No. 92.

J. VAN KAMPE,
Spiegel-Fabriekant van **Amsterdam**.

§ § § Men verlangt, met den 1sten November 1832, een **K. A. S. T. P. I. T. A. A. L** van **VYFTIEN DUTZEND** **GULDEN**, tegen den interest van 5 per Cent, gevestigd in onbezwaarde Grondbezittingen, gelegen in het Kantonal-arrondissement **Nijmegen**; kunnende deswege de noodige inlichtingen worden verkregen bij of ten Kantore van den Notaris **P. G. G. A. N. D.**, te **Nijmegen**.

WORDT VERLANGD

Voor f 5.— 's weeks, of iets meer, in de Provincie **Gelderland**, bij Burgerlieden, wonende op het land, doch geene Herberg doende, het gebruik van **E. E. N.** of **T. W. E. E. K. A. M. E. R. S.**, met vrije **K. O. S. T.** en **B. E. W. A. S. S. C. H. E. N.**, voor een Heer van middelbaren leeftijd, die eenig opzigt behoeft.

Brieven franco, aan het Postkantoor te **Heusden**, onder letter A, voor 10 October 1832.

§ § + Eene melkgevende **E. Z. E. L. I. N. T. E. K. O. O. P.**, bij **H. O. R. S. T. M. A. N.**, Kastelein in het Logement **Wapen van Huurlo**, te **Huurlo**.

G. O. M. M. A.

De Correspondenten van den Apotheker **VAN HARINXMA**, in dit artikel, dat thans vooral den uit de Cholera-Ziekte opgekomen lijders met het beste gevolg, als een voortreffelijk, bijzonder verzachtend en krachtgevend middel wordt aanbevolen, zijn: te **Amsterdam**, **H. M. G. B. E. L.**, Gravenstraat No. 9; **Rotterdam**, **T. B. U. Y. S. E. R.**, Opper No. 167; **Haarlem**, **L. E. O. N. S. E. N. Z. O. O. N.**; **Utrecht**, **N. VAN DER MONDE**, **Haarlem**, **J. B. VAN LOGHEM**; **Dordrecht**, **J. VAN H. O. O. G. S. T. R. A. T. E. N.**; **Brielle**, **J. K. L. U. I. T. J. R.**; **Hoorn**, **J. A. N. V. E. R. M. A. N. D. E.**; **'s Bosch**, **E. L. I. O. N. S. E. N. Z. O. N. E. N.**; **Zwolle**, **M. C. M. E. T. E. L. E. R. K. A. M. P.**; **Arnhem**, **J. J. D. U. D. D. I. N. G. H.**; **Wageningen**, **P. J. O. V. E. R. B. E. E. K. E.**; **Schiedam**, **J. H. S. W. E. B. E. N.**; **Bergen op Zoom**, **A. C. VAN RYSSSEN**; **Groningen**, **J. VAN D. I. N. C. K. G. R. E. V. E.**; te **Alphen** aan het Postkantoor enz.

§ + Tegen 10. Februarij 1833, wordt op een groot Landgoed, in **Gelderland**, gevraagd, een ongehuwd **T. U. I. N. M. A. N.**, of gehuwd zonder kinderen, van de Roomsche Katholieke godsdienst, die niet alleen met Snoeien en Broejen kan omgaan, maar ook met Poten en Planten. Men zal de voorkeuren geven aan die geener, die ervaren is in het Boomkweeken. Adres bij Drukker dezer, brieven franco.

§ § + In het Nieuwe Weeshuis te **Arnhem** wordt, tegen 10. Januarij 1833, gevraagd eene **L. I. N. N. E. N. N. A. I. S. Y. E. R.**, tevens het **S. T. O. P. P. E. N.** verstaande, bekwaam om ook ondertigt te geven, niet boven de 35 jaren oud, Weduwe zonder Kinderen of Ongehuwd, tegens vrije Kost en Loning en een jaarlijksch traktement van 90 gulden. Hemand daartoe gezege en bewijs van goed gedrag en bekwaamheid kunnende leveren, wende zich voor 10. November aan den Rektmeester van dit Huys.

* * **Is. AN. NYHOFF**, te **Arnhem**, geeft uit: **Aardrijkskundige beschrijving der stad Arnhem. Een leesboek voor de middelste klasse.** Met eenen kleinen grondteekening der stad. Prijs 30 centen; bij getallen minder. Enkele exemplaren op best papier a 60 centen.

* * De Boekhandelaar **L. VAN DER VINNE**, te **Amsterdam**, geeft uit:
I. Bijdragen tot de kennis en behandeling van den **Aziatischen Braakloop**, in **Nederland**, onder medewerking van verscheidene Vaderlandsche Geneeskundigen, door **D. J. A. ARNTZENIUS**, Med. et Chir. Doctor, te **Amsterdam**, 3de aflevering.

II. **H. G. G. O. O. S. T. A. N. D. I. G. E. N.**, die zich voor 12 afleveringen van een belangrijke werk, waarvan elken Vrijdag een No. het licht ziet, verkopen te **Amsterdam**, worden verzoekt, door eenige op-gave van **N. A. M. S. C. H. E. N.**, den uitgever in staat te stellen, eene tweede oplage, welke door veelvuldige aanvragen eerstgenoemde perse gaat, te kunnen regelen.

III. Brief over de wijze van ontstaan van den **Aziatischen Braakloop** te **Scheveningen**, medegedeeld aan **Dr. J. A. VAN BEMMELLEN**, te **Haarlem**, door **D. J. A. ARNTZENIUS**, Med. et Chir. Doctor, te **Amsterdam**. Met eene platte grond van **Scheveningen**.

* * Bij **C. CAMPAGNE**, te **Tiel**, is heden van de pers gekomen, en alom verzonden:
K. G. BRETSCHNEIDER, het **Simonismus en het Christendom**, a f 30.
M. DÖRRENG, **Geschiedenis der voornaamste Monniken-orden**, met een voorbe-
rigt van **P. VAN DER WILLIGEN**, Predikant te **Tiel**, a f 3.—
G. H. MORE, de **Witte Claus** of de **Nederlandsche Parliertien**, in 1664, a f 3.50.